

Sygn. akt: III U 766/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2013 r. w Ostrołęce

sprawy z odwołania J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania J. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 10.09.2012r. **znak** (...)

orzeka:

1. oddala odwołanie;
2. przyznaje adw. K. Ś. ze Skarbu Państwa Kasy Sądu Okręgowego w Ostrołęce kwotę 73,80zł (siedemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w tym kwotę 13,80zł (trzynaście złotych osiemdziesiąt groszy) tytułem podatku VAT.

Sygn. akt III U 766/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.09.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił J. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

J. W. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, żądając jej zmiany i przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania od decyzji z uwagi na to, że Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 24.08.2012r. ustaliła, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy, przy czym nie można ustalić daty powstania tej niezdolności. Wobec powyższego ZUS przyjął jako datę powstania niezdolności

– datę złożenia wniosku o rentę, co powoduje, że odwołujący nie spełnia przesłanek do przyznania renty, o których mowa w art.57 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 06.10.1998r. (...) Oddział w O. przyznał J. W. rentę uczniowską na okres od dnia 30.09.1998r. do dnia 30.09.2000r. Decyzją z dnia 30.08.2000r. odmówiono skarżącemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na uznanie go orzeczeniem z dnia 23.08.2000r. lekarza orzecznika ZUS za zdolnego do pracy.

W dniu 04.04.2012r. J. W. złożył wniosek o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 22.05.2012r. lekarz orzecznik ZUS ustalił, że odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 31.05.2014r., ponadto ustalono, że data niezdolności do pracy powstała w październiku 2009r. Na skutek sprzeciwu wniesionego przez J. W. jego stan zdrowia był badany przez Komisję Lekarską ZUS, która w orzeczeniu z dnia 24.08.2012r. orzekła, że ubezpieczony jest okresowo częściowo niezdolny do pracy do dnia 31.05.2014r. oraz stwierdziła, że daty powstania częściowej niezdolności do pracy nie można ustalić.

Wobec powyższego decyzją z dnia 10.09.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił przyznania J. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art.57 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153 poz. 1227 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, a niezdolność do pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych i nieskładkowych, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ich ustania.

Definicję osoby niezdolnej do pracy podaje natomiast art. 12 ust. 1-3 tejże ustawy, który stanowi, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (ust. 1), przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (ust. 2), zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (ust. 3).

Na okoliczność stanu zdrowia odwołującego oraz daty powstania niezdolności do pracy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu chorób wewnętrznych i chorób zakaźnych L. K., która po analizie dokumentacji medycznej rozpoznała u niego: zespół nabytego niedoboru odporności w trakcie leczenia anty retro wirusowego, przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu C, zaburzenia osobowości – reakcja adaptacyjna oraz kamicę pęcherzyka żółciowego. Biegła oceniła, że występujące u odwołującego się schorzenia oraz stopień ich zaawansowania stanowią podstawę do stwierdzenia, iż odwołujący jest częściowo niezdolny do pracy od czerwca 2009r. na stałe. W uzasadnieniu opinii biegła stwierdziła, że J. W. jest częściowo niezdolny do pracy, jednakże biorąc pod uwagę rodzaj schorzeń, które czynią go niezdolnym do pracy, ich trwały, postępujący charakter, przejściowe efekty terapeutyczne, uznała, że częściowa niezdolność ma charakter trwały. Dotychczasowe nałogi skarżącego od lat młodzieńczych, tryb życia mogą spowodować istotne pogorszenie stanów chorobowych, jak to miało miejsce w grudniu 2009r. na skutek nadużycia alkoholu, czy też marcu 2012r. po zatruciu środkami nasennymi i sedatywnymi. Zdaniem biegłej z analizy dokumentacji medycznej wynika, że w 1994r. w wieku 17 lat odwołujący się zachorował na ostre wirusowe zapalenie wątroby. Oceniając retrospektywnie, biegła stwierdziła, że mogło to być spowodowane wirusem typu C. W 1994r. skarżący był pod kontrolą Poradni Chorób Zakaźnych, gdzie odnotowano kilka wizyt do 2000r. Biegła, oceniając dokumentację z lat 2000-2009, stwierdziła, że nie ma dowodu, by J. W. zgłaszał się do Poradni Chorób Zakaźnych lub był leczony szpitalnie. Proces zapalny przewlekły na tle zakażenia HCV przebiegał łagodnie i nie uszkadzając miąższu wątroby. Istotne pogorszenie stanu zdrowia nastąpiło w momencie zakażenia wirusem HIV, co potwierdziły badania krwi w czerwcu 2009r. Biegła podkreśliła, że przewlekłe zapalenie wątroby typu C potwierdzone w 1997r. przebiega łagodnie, biorąc pod uwagę dobre parametry czynności wątroby i samo to schorzenie nie dawało podstawy do uznania

niezdolności do pracy, co nastąpiło dopiero w momencie wystąpienia zakażenia wirusem HIV w czerwcu 2009r., co należało uznać za początek częściowej niezdolności do pracy (k. 32-34 a. s.).

Pismem z dnia 21.01.2013r. odwołujący się zgłosił zastrzeżenia do opinii, podniósł, że wirus HIV został u niego wykryty w 1997r. W następnym piśmie pełnomocnik odwołującego się złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego. Wskazywał, że u J. W. w dniu 8.10.1997r. stwierdzono zakażenie wirusem HIV i jego zdaniem jest to istotne przy ustalaniu daty powstania niezdolności do pracy u odwołującego się.

Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłej sądowej z zakresu chorób wewnętrznych i chorób zakaźnych L. K.. Biegła, ustosunkowując się do zastrzeżeń odwołującego się, wyjaśniła, że z dokumentacji medycznej wynika, że J. W. w czasie pobytu w WSZ w O. od dnia 07.10.1997r. do dnia 10.10.1997r. pobrano krew kolejno w dniach: 7.10.1997r. i 9.10.1997r. w kierunku zakażenia wirusem HIV, którą następnie wysłano do W. celem weryfikacji. Ponadto w historii choroby jest adnotacja z dnia 8.10.1997r., że pacjent został poinformowany o wyniku badania HIV – bez określenia czy wynik był pozytywny czy negatywny. W historii choroby brak jest wyniku badania zweryfikowanego, który by potwierdził zakażenie wirusem HIV. Wypisując pacjenta zarówno w 1997r. jak i 1998r. poza rozpoznaniem końcowym wirusowego zapalenia wątroby typu C nie odnotowano zakażenia wirusem HIV, ani nie skierowano do Wojewódzkiego Szpitala zakaźnego do oddziału chorych na HIV i AIDS celem diagnostyki i leczenia. W dokumentacji ambulatoryjnej z Poradni Chorób Zakaźnych również nie odnotowano zakażenia HIV. Ponadto biegła podkreśliła, że samo stwierdzenie obecności wirusa HIV we krwi świadczy o chorobie, która u części osób zakażonych przez lata nie wykazuje postępu choroby. Pacjent być może wiedział, że jest zakażony, ale zataił ten fakt, gdyż nawet w wywiadzie udzielonym psychiatrze dnia 21.10.2009r. twierdził, iż dopiero w 2009r. dowiedział się, że jest zakażony wirusem HIV.

Biegła stwierdziła, że pacjent neguje uzależnienie od alkoholu, które jest u niego ewidentne, z okresami kiedy starał się leczyć odwykowo lub gdy przebywał w odosobnieniu. O uzależnieniu świadczy zdaniem biegłej fakt, iż wiedząc o swoich ciężkich schorzeniach w 2011r., przyjęty był do szpitala po miesięcznym ciągu alkoholowym. Ponadto biegła ponownie analizując całą dostępną dokumentację medyczną i uwzględniając zastrzeżenia odwołującego się, podtrzymała opinię, iż niezdolność do pracy można uznać dopiero od czerwca 2009r., gdy ujawnił się zespół niedoboru odporności z towarzyszącymi powikłaniami. Jej zdaniem ewentualne wcześniejsze zakażenie wirusem HIV nie było wcześniej ewidentnie udokumentowane i rozpoznane, a nawet gdyby odwołujący się był zakażony, to mógł być bezobjawowym nosicielem wirusa.

Pismem z dnia 24.06.2013r. pełnomocnik odwołującego się zgłosił zastrzeżenia do tak brzmiącej opinii. Ponadto wniósł o zwrócenie się do (...) Szpitala (...) w O. o nadesłanie wyniku badania krwi odwołującego się w kierunku HIV z dnia 07.10.1997r. oraz 09.10.1997r. ewentualnie w przypadku braku takiej możliwości – o udzielenie informacji, czy w dacie wykonania tych badań do weryfikacji do W. wysyłane były wszystkie wyniki badania w kierunku HIV (pozytywne i negatywne) czy też tylko niektóre, a jeżeli tak – to które. Nadto wniósł o dopuszczenie dowodu z przesłuchania odwołującego się oraz dopuszczenie dowodu z ustnej opinii uzupełniającej biegłej sądowej.

W ocenie Sądu Okręgowego należało podzielić wywody i wnioski opinii biegłego lekarza sądowego z zakresu chorób wewnętrznych. Wnioski biegłej zostały sformułowane po dwukrotnej analizie dokumentacji medycznej zgromadzonej w aktach rentowych oraz w toku postępowania przed Sądem. Wydane przez biegłą opinie poparte zostały logiczną argumentacją, biegła jednoznacznie wskazała występujące u J. W. schorzenia, których stopień i nasilenie spowodowały częściową niezdolności do pracy. Zarówno w opinii głównej jak i w opinii uzupełniającej biegła uznała za datę powstania częściowej niezdolności do pracy czerwiec 2009r. tj. okres ujawnienia się zespołu niedoboru odporności z towarzyszącymi powikłaniami.

W ocenie Sądu przy rozstrzygnięciu przedmiotowej sprawy nie jest istotna data zakażenia wirusem HIV ani nie jest istotna data, w której odwołujący się powziął wiadomość o tym zakażeniu. Jak wynika z opinii sporządzonej przez biegłą – samo zakażenie wirusem HIV nie powoduje niezdolności do pracy. Dopiero towarzyszące temu zakażeniu inne choroby, mogą spowodować tę niezdolność. Często osoba zakażona wirusem jest zdrowym, bezobjawowym nosicielem. Biegła dokonała szczegółowej oceny dokumentacji lekarskiej i na tej podstawie doszła do przekonania,

że brak jest podstaw do uznania choćby częściowej niezdolności do pracy u odwołującego przed czerwcem 2009r. Natomiast w czerwcu 2009r. ujawnił się zespół niedoboru odporności z towarzyszącymi powikłaniami, co dopiero spowodowało częściową niezdolność do pracy u odwołującego. Sąd w całości tę ocenę podziela.

Z tych względów Sąd na mocy art. 217 § 3 k.p.c. oddalił wnioski dowodowe złożone w piśmie z dnia 24.06.2013r., uznając, że sporne okoliczności zostały już dostatecznie wyjaśnione, a wnioski dowodowe złożone w tym piśmie zmierzają jedynie do ustalenia, w jakiej dacie odwołujący dowiedział się o zakażeniu wirusem HIV, co w świetle zaprezentowanych rozważań pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Ustalenie, że niezdolność do pracy powstała u J. W. w czerwcu 2009r. powoduje, że brak jest podstaw do przyznania prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Ostatni okres ubezpieczenia u J. W. zakończył się dnia 28.06.2007r. Zatem niezdolność do pracy nie powstała ani w okresie ubezpieczenia ani w ciągu 18 miesięcy od ostatniego ubezpieczenia. To powoduje, że odwołujący nie spełnia warunku, o którym mowa w art.57 ust.1 pkt 3 w/w ustawy.

W tym miejscu zauważyć należy, że z postawionej przez pełnomocnika odwołującego się daleko idącej tezy, iż niezdolność do pracy powstała co najmniej od dnia 08.10.1997r., czyli od dnia stwierdzenia zakażenia wirusem HIV (k.76 a.s.) także nie wynika dla odwołującego się prawo do renty. Wprawdzie odwołujący nie musiałby wówczas wykazywać, że w ostatnim dziesięcioleciu zgromadził 5 lat składkowych i nieskładkowych, bo w dacie 08.10.1997r. nie miał 30 lat, a zaledwie 20 lat. Jednakże nie spełniał na tę datę warunku, aby niezdolność powstała w okresie ubezpieczenia lub w ciągu 18 miesięcy od ostatniego ubezpieczenia. Z akt rentowych jednoznacznie wynika, że pierwszym zaewidencjonowanym okresem ubezpieczenia J. W. był okres od 10.11.1998r. do 13.08.1999r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) s.c. (karta 9 a.r.). Zatem wywodzona data powstania niezdolności do pracy przed jakimkolwiek okresem ubezpieczenia nie rodzi skutków w postaci uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ustalenie, że niezdolność do pracy u odwołującego powstała w czerwcu 2009r., powoduje, że odwołujący nie spełnia także przesłanki, o której mowa w art.57 ust.1 pkt 2 w/w ustawy. W tej dacie J. W. ukończył 30 lat, zatem winien wykazać, że w ostatnim dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy lub w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy zgromadził co najmniej 5 lat stażu ubezpieczeniowego. Tymczasem łącznie cały okres ubezpieczeniowy odwołującego wynosi zaledwie: 1 rok, 8 miesięcy i 22 dni okresów składkowych oraz 7 miesięcy i 22 dni okresów nieskładkowych. Łącznie jest to 2 lata, 4 miesiące i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Przy czym po ograniczeniu okresów nieskładkowych do 1/3 okresów składkowych – łącznie odwołujący legitymuje się zaledwie 2 latami, 3 miesiącami i 19 dniami okresów składkowych i nieskładkowych – przez cały okres swego ubezpieczenia.

Z tych względów Sąd Okręgowy działając na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie J. W..

O wynagrodzeniu dla pełnomocnika reprezentującego odwołującego z urzędu Sąd orzekł w oparciu o §12 ust.2 w zw. z §19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.jedn. Dz.U. z 2013r., poz.461).